

Zbirka odločb sodne prakse

Združeni zadevi C-29/13 in C-30/13

**Global Trans Lodžistik OOD
proti
Načelnik na Mitnica Stolična**

(Predloga za sprejetje predhodne odločbe, ki ju je vložilo Administrativen sad Sofia-grad)

„Predlog za sprejetje predhodne odločbe — Carinski zakonik Skupnosti — Člena 243 in 245 — Uredba (EGS) št. 2454/93 — Člen 181a — Izpodbijna odločba — Dopustnost sodnega pravnega sredstva brez predhodne upravne pritožbe — Načelo spoštovanja pravice do obrambe“

Povzetek – Sodba Sodišča (prvi senat) z dne 13. marca 2014

1. *Carinska unija — Uporaba carinskih predpisov — Pravica do pravnega sredstva — Postopek pravnega sredstva zoper odločbe carinskih organov — Izpodbijni akt — Odločba, katere predmet je popravek carinske vrednosti blaga, katerega posledica je določitev carinskega dolga iz naslova davka na dodano vrednost prijavitelju — Vključitev — Nacionalna zakonodaja, ki določa dve različni pravni sredstvi za izpodbijanje odločb carinskih organov*

(Uredba Sveta št. 2913/92, členi 30(2)(b), 243 in 245)

2. *Carinska unija — Uporaba carinskih predpisov — Pravica do pravnega sredstva — Postopek pravnega sredstva zoper odločbe carinskih organov — Tožba pred sodiščem, ki je ali ni pogojena s predhodno pritožbo pri carinskih organih — Uporaba nacionalnega prava*

(Uredba Sveta št. 2913/92, člen 243; Uredba Komisije št. 2454/93, člen 181a(2))

3. *Carinska unija — Uporaba carinskih predpisov — Pravica do pravnega sredstva — Postopek pravnega sredstva zoper odločbe carinskih organov — Odločba, sprejeta na podlagi člena 181a(2) Uredbe št. 2454/93 — Odločba, ki jo je treba šteti za dokončno*

(Uredba Komisije št. 2454/93, člen 181a(2))

4. *Carinska unija — Uporaba carinskih predpisov — Pravica do pravnega sredstva — Postopek pravnega sredstva zoper odločbe carinskih organov — Odločba, sprejeta v nasprotju z načelom spoštovanja pravice do obrambe — Pristojnost nacionalnega sodišča za odločanje o tožbi zoper odločbo ali o vrnitvi spora v odločanje pristojnemu upravnemu organu*

(Uredba Sveta št. 2913/92, člen 245; Uredba Komisije št. 2454/93, člen 181a(2))

1. Po eni strani odločba, katere predmet je popravek – na podlagi člena 30(2)(b) Uredbe št. 2913/92 o carinskem zakoniku Skupnosti, kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 82/97 – carinske vrednosti blaga, katerega posledica je določitev carinskega dolga iz naslova davka na dodano vrednost prijavitelju, pomeni izpodbijni akt v smislu člena 243 Uredbe o carinskem zakoniku. Po drugi strani

člen 245 Uredbe o carinskem zakoniku ob upoštevanju splošnih načel spoštovanja pravice do obrambe in pravnomočnosti ne nasprotuje nacionalni zakonodaji, ki določa dve različni pravni sredstvi za izpodbijanje odločb carinskih organov, ker ta zakonodaja ne krši niti načela enakovrednosti niti načela učinkovitosti.

Glede vprašanja, ali odločba pomeni izpodbijni akt, je iz prvega odstavka člena 243 v povezavi z njegovim četrtem odstavkom, točka 5, tega zakonika razvidno, da se lahko vsaka oseba pritoži na odločbe carinskih organov, ki se nanašajo na uporabo carinske zakonodaje in to osebo neposredno in osebno zadevajo. Poleg tega je iz člena 6(3) carinskega zakonika razvidno, da morajo carinski organi v odločbah, ki so za naslovnika neugodne, navesti pravico do pritožbe, določeno v navedenem členu 243.

Glede nacionalne zakonodaje, ki določa dve različni pritožbeni poti za izpodbijanje odločb carinskih organov, je treba navesti, da v skladu s členom 245 carinskega zakonika določbe v zvezi z izvajanjem pritožb sprejmejo države članice.

Poleg tega je, kadar ni ureditve Unije s tega področja, notranji pravni sistem vsake države članice pristojen, da določi pristojna sodišča in natančna postopkovna pravila pravnih sredstev za zaščito pravic, ki jih imajo osebe na podlagi prava Unije, vendar le če ta pravila niso manj ugodna kot tista, ki urejajo podobne notranje položaje (načelo enakovrednosti), in če praktično ne onemogočajo ali čezmerno otežujejo izvajanja pravic, ki jih daje pravni red Skupnosti (načelo učinkovitosti).

(Glej točke 27, 30, 32, 33, 40 in točko 1 izreka.)

2. Člen 243 Uredbe Sveta št. 2913/92 o carinskem zakoniku Skupnosti, kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 82/97, ne določa, da je treba končno odločitev v smislu člena 181a(2) Uredbe št. 2454/93 o določbah za izvajanje Uredbe št. 2913/92, kakor je bila spremenjena z Uredbo 3254/94, najprej izpodbijati v upravnem postopku, da bi bil sodni postopek dopusten.

V skladu s členom 243(2) carinskega zakonika se lahko pritožba vloži v začetni fazi pri carinskem organu in v poznejši fazi pri neodvisnem organu, ki je lahko pravosodni organ. Iz besedila te določbe ni razvidno, da je pravno sredstvo pri carinskem organu obvezna faza pred vložitvijo pravnega sredstva pri neodvisnem sodišču. Člen 243 tega zakonika je treba razlagati tako, da je treba z nacionalnim pravom določiti, ali morajo pravni subjekti najprej vložiti tožbo pri carinskem organu ali pa jo lahko vložijo neposredno pri neodvisnem sodišču.

(Glej točke od 42 do 45 in točko 2 izreka.)

3. Člen 181a(2) Uredbe št. 2454/93 o določbah za izvajanje Uredbe št. 2913/92, kakor je bila spremenjena z Uredbo 3254/94, je treba razlagati tako, da je treba odločbo, ki je bila sprejeta na podlagi tega člena, šteti za dokončno in je mogoče zoper njo vložiti pravno sredstvo pri neodvisnem sodišču tudi v primeru, kadar je bila pri njenem sprejetju kršena pravica zadevne osebe do izjave in navedbe ugovorov.

Navedeni člen za primer, da carinski organi še naprej dvomijo o določitvi carinske vrednosti blaga, določa, da morajo ti pred končno odločitvijo obvestiti zadevno osebo o razlogih za te dvome in ji primerno omogočiti, da odgovori. Končna odločitev in razlogi zanj se zadevni osebi sporočijo v pisni obliki. Čeprav ta člen določa, da morajo carinski organi, preden sprejmejo dokončno odločbo, zadevno osebo obvestiti o razlogih za te dvome in ji primerno omogočiti, da odgovori, pa kršitev te obveznosti carinskih organov ne more vplivati na dokončnost odločbe niti na opredelitev akta, sprejetega na podlagi člena 181a(2) kot odločbe.

Ta akt, ki so ga sprejeli carinski organi, ima namreč v vsakem primeru pravne učinke za naslovnika, ker je v njem določena nova carinska vrednost blaga in tako pomeni odločbo v smislu člena 4(5) Uredbe št. 2913/92. Nasprotno pa je v primeru kršitve pravice zadevne osebe do izjave navedena odločba nezakonita in je lahko predmet neposrednega pravnega sredstva pri neodvisnem sodišču.

(Glej točke od 47 do 50 in točko 3 izreka.)

4. V primeru kršitve pravice zadevne osebe do izjave in navedbe ugovorov iz člena 181a(2) Uredbe št. 2454/93 o določbah za izvajanje Uredbe št. 2913/92 mora nacionalno sodišče ob upoštevanju posebnih okoliščin obravnavanega primera, o katerem odloča, ter načel enakovrednosti in učinkovitosti odločiti, ali mora – kadar je treba odločbo, pri sprejetju katere je bilo kršeno načelo spoštovanja pravic do obrambe, zaradi tega razglasiti za nično – odločiti o tožbi zoper to odločbo ali pa lahko spor vrne v odločanje pristojnemu upravnemu organu.

Spoštovanje pravice do obrambe je namreč splošno načelo prava Unije, ki se uporablja, kadar organ zoper osebo namerava izdati akt, ki jo lahko prizadene. V skladu s tem načelom, izrecno navedenim v členu 181a(2) navedene uredbe, mora biti naslovnikom odločb, ki občutno prizadenejo njihove interese, omogočeno, da učinkovito izrazijo svoje stališče o elementih, s katerimi namerava organ utemeljiti svojo odločbo.

(Glej točki 57 in 61 ter točko 4 izreka.)